

عنوان مقاله:

مفهوم سازی استعاری حجاب در گفتمان رسانه‌ای داخل کشور؛ رویکردی شناختی و تحلیل گفتمانی

محل انتشار:

دوفصلنامه زبان‌شناسی گویش‌های ایرانی، دوره 8، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده‌گان:

زینب نوری - گروه زبان انگلیسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ایلام، ایلام، ایران

اکرم شکاریان بهزادی - گروه زبان انگلیسی، دانشگاه فرهنگیان کرمان، کرمان، ایران.

خلاصه مقاله:

پژوهش حاضر می‌کوشد استعاره‌های مفهومی رایج در گفتمان حجاب را با رویکرد زبان‌شناسی شناختی و براساس دو نظریه استعاره مفهومی (لیکاف و جانسون، ۱۹۸۰) و تحلیل انتقادی استعاره (چارتربیس-بلک، ۲۰۰۴) تحلیل کند. در این پژوهش توصیفی-تحلیلی، داده‌ها متشکل از عبارات استعاری مرتبط با موضوع حجاب است که از متون رسانه‌ای داخل کشور شامل خبرگزاری‌های فارس، مشرق نیوز، مهر، تسنیم، باشگاه خبرنگاران جوان و نیز پایگاه اینترنتی خبرآنلاین استخراج شده‌اند. استخراج داده‌ها به کمک روش جستجوی کلیدواژه و در یک دوره زمانی یک ساله از ابتدای تیرماه ۱۴۰۱ تا انتهای خردادماه ۱۴۰۲ صورت گرفته است. نتایج مطالعه نشان می‌دهد که حوزه مفهومی جنگ مهم‌ترین حوزه مبدأ برای مفهوم سازی حجاب است که استعاره‌های مفهومی متعددی از قبیل «حجاب، جبهه است»، «حجاب، سلاح است»، «حجاب، سنگر است»؛ را شامل می‌شود که آن‌ها را می‌توان ذیل کلید مفهومی «مفهوم حجاب، میدان جنگ است» قرار داد. علاوه بر جنگ، حوزه‌های دیگری مانند محافظت، ساختمان و بازار نیز برای مفهوم سازی حجاب به کار رفته‌اند. در طرف مقابل، مفهوم بی‌حجابی نیز با استعاره‌هایی از حوزه حنگ، بیماری، گیاهان، آتش و بازار بیان شده‌اند. کارکرد استدلایلی و عاطفی این استعاره‌ها تولیدکنندگان گفتمان حجاب را قادر می‌سازد تا نگرش‌ها و باورهای ایدئولوژیکی خود را به صورتی موثر منتقل و ترویج کنند.

كلمات کلیدی:

استعاره مفهومی، استعاره، گفتمان حجاب، مفهوم سازی استعاری، اقتاع

لينك ثابت مقاله در پايگاه سيويليكا:

<https://civilica.com/doc/1940817>